

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Պրոլետարիներ բոլոր յերկրների, միացե՛ք
Հ. Օ. Խ. Հ. ԼՈՒՍՈՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴՅԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻՈՏ

371.5
Հ - 65

ԱԶՎՈՈՊՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՀՕՅԿՈՋԻ ՅԵՎ ԹԵՐԹՈՎԿՈՋԻ ԿԱԶՄԲԱԺԵՐ

13 FEB 2013

49218

0120-10

14-6548.

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Աշկոսպների աշխատանքների փորձը ցույց է տալիս, վոր մեր մասսայական գպրոցների աշակերտական կոռպերատիվներում ընդունված չեն աշակերտության լայն զանգվածները, և մեր գըպ-ըոցներում չեղած կոռպերատիվներն իվիճակի չեն յեղել ամբացնել կոռպերապականդան գպրոցներում և կազմակերպելու աշակերտությանը կոռպերատիվ սկզբունքներով սպասարկելու գործը: Մինչև որս աշկոսպների տնտեսական, կազմակերպչական և գաղափարական աշխատանքներ համապատասխան որդանների կողմից հարկ յեղած զեկավարություն չեն ստացել:

Աշկոսպների աշխատանքների ներկա գրությունը պահանջում է սպասկոռպերացիալի, լուսավորության և ԼԿՑԵՄ կազմակերպությունների որգանների սիստեմատիկ դեկավարություն և համապատասխան միջոցառումներ, աշկոսպների թերությունները վերացնելու համար:

Աշկոսպները բացի լերեխանների սպասողական կարիքները բավարարելուց և նրանց նյութական գրությունը թեթևացնելուց, ունեն նաև գաստիարակչական խոշոր նշանակություն: Դրա համար անհրաժեշտ է լայն բացատրական և կազմակերպչական աշխատանքներ տանել գպրոցներում աշկոսպների աշխատանքները վերակառուցելու, գպրոցականների մեջ լայն չափով տարածելու կոռպերատիվ գողափարները, կազմակերպելով աշկոսպների լայն ցանցը բոլոր գպրոցներում: Յելնելով գրանից լուսժողկոմատը, հայկոսպը և ԼԿՑԵՄ կենտրոնը հրատարակում են աշկոսպների սույն հիմնական կանոնները և հրանգները՝ աշկոսպի ընդհանուր ժաղավի և վերատուգիչ հանձնաժողովների աշխատանքների մասին:

Անհրաժեշտ է փոր կոռպերատիվ, լուսաշխատավորները և ԼԿՑԵՄ կազմակերպությունները ընդհանուր մոտենան աշկոսպների աշխատանքների վերակառուցմանը ըստ այս կանոնադրության և սիստեմատիկ դեկավարության միջոցով աշկոսպի աշխատանքները գնեն իրենց կոչման բարձրության վրա:

Հ. Ա. Խ. Հ. Լուսժողկոմ՝ Ա. Յեղիսջորթյան
Հայկոսպի Վարչուրյան

Նախագահ՝ ԱՐ. ՄԱՆՈՒԶԱՐԹՅԱՆ
ՀԿՑԵՄ Կենտրոնի հարտուղար՝ Գ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ֆրանկու. № 6463 (բ). Պատ. № 1748. Տիրաժ 3.000

Գետհրատի առարտն Յերեման.

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ԿՈՂՊԵՐԱՏԻՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Դպրոցի պոլիտեխնիկացիան, վորպես ինքնուրույն խնդիր,
չի կարող լուծվել մեր զարգացման տևմակերին համապատասխան
իրական մասշտաբով, նա կարող է լուծվել կուսակցության և
և. Կ. ՅԵ. Մ.-ի ղեկավարությամբ, աշխատավոր ամբողջ ցերիտա-
ռարկառթյան և պատանեկության պրոլետարական շարժման մաս-
սական և կազմակերպված ինքնագործունելության միջոցով:

Հիմնական ճանապարհը դեպի պոլիտեխնիկական դպրոցը
հանգիստանում և դպրոցի որդանական և կուլտուր-արտադրական
շարժապումը արտադրական աշխատանքի լայն զարգացումը, գորն
իր բովանդակությամբ պիտի լենի մեր տնտեսության սոցիա-
լիստական հիմունքներով վերակառուցելու պլանի իրականացման
կոնկրետ և գործնական խնդիրներից:

Պոլիտեխնիկական դպրոցի հիմնական գործնական ողակն և
կազմում պատանեխների ներգրավումը մեծերի արտադրական աշ-
խատանքներին, արտադրության և գյուղատնտեսության մեջ,
նրանց արտադրական աշխատանքի լայն զարգացումը, գորն
իր բովանդակությամբ պիտի լենի մեր տնտեսության սոցիա-
լիստական հիմունքներով վերակառուցելու պլանի իրականացման
կոնկրետ և գործնական խնդիրներից:

Մեր լերկրի շինարարության, ժողովնական սոցիալիս-
տական սեկտորի ուժեղացման գործում կոռպերացիան հսկայական
նշանակություն ունի և դպրոցներն իրենց աշխատանքների ըն-
թացքում չեն կարող զբանական կոռպերացիայի խնդիրների հետ:

Դպրոցական կոռպերացիան լայն չափերով ընդգրկելով սոց-
դասվարքի մասսայական դպրոցների ուսանողությունը, դպրոցի
պոլիտեխնիկացիան պայմաններում խոշոր զեր պիտի խաղա պա-
տասնիներին մեծերի արտադրական աշխատանքներին ներգրավե-
լու գործում, նրանց դպրոցից դուրս գալուց հետո շրջապատի
կյանքի մեջ մտնելու ժամանակ:

ԸՆԴՀԱՆՈՒԲԻ ՄԱՍ

Պասսալական դպրոցների (1-ին աստիճան և 7-ամյա կոլ-
երին) դպրոցական կոռպերացիան գործում և կուսակցությունը կա-
ռավագրած և Ցենտրալուսուլի հետ համաձայնեցնելով կանոնա-
դրության հիման վրա և իրեն նպատակ և գնում հետեւալը՝

ա) Ուսանողության կոռագերացումը, նրանց մեջ՝ կոլեկտիվիստական գաղափարներ և սովորությունները տարածելու, ինքնագործունեյությունը զարգացնելու, գպրոցի ներսում և շրջապատի միջավայրում հասարակական աշխատանքներին մասնակցելու և պատանեկության կոռագինաբարության մեջ ընդգրենունպատակով.

բ) Պատանեկության մեջ կոռագալափարների տարածումը կոռագերացիայի ելության և կազմակերպչական կառուցվածքի ուսումնասիրությունը, կոռագինատանքների տեխնիկայի և նրա որդանների ֆունկցիաների հետ ծանոթացնելը, կազմակերպելով աշխատի անդամների մեծերի կոռագինաբարությանը մասնակցելու համար:

գ) Ոժանդակել գպրոցական կազմակերպություններին, կոռագությունավորչական ու դաստիարակչական աշխատանքներում և աշխատանքային ու սանիտար-առողջապահական սովորությունների տարածման գործում:

ԱՇԿՈՂՊԻ ԳՈՐԾՈՒԽԵՅՌԻԹՅՈՒԽՆԸ

Աշկողի գործնական աշխատանքը պիտի ընթանա հետեւալ ուղղությամբ:

ա) Կազմակերպել պատանիներին կոռագերացիայից գարենական ոժանդակություն ցույց տալու համար (նոր անդամների ներգրավում, կոռագիամպանիաներին մասնակցել կոռագությորչական աշխատանքների կատարելը և այլն),

բ) Սպասարկել պատանեկությանն անհրաժեշտ դաստիքեր, գպրոցական ու կենցաղային պիտույքներ հայթալիթելու միջնորդ, սպասարկելով առաջին հերթին բանվորների, բատրակների, չքորոների և անապահով ընտանիքների գավակներին:

գ) Կազմակերպել և տանել կոսպուսավորչական աշխատանքներ սովորողների և չոռվորողների մեջ (կոռագինաբակներ, զբուցներ, ընթերցումներ և այլն),

դ) Կազմակերպել փոխոգնության դրամարկղներ նկութապես անսպահով աշխատավորների էերեխաներին ոգնելու համար:

է) Դպրոցում կազմակերպել արտադրական արհեստանոցներ:

ԱՇԿՈՂՊԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՊԱՆ ԿԱՐԳԸ

1) Աշկողը կազմակերպվում է դպխորհրդի և ինքնափարության կողմից ու կցվում և մեծերի մերձական կոռագին:

Աշկողի կանոնադրությունը հաստափում է դպխորհրդի, կոռագինաթյան, Հ. Լ. Կ. ՅԵ. Մ.-ի և պիոներ բլուրոյի կողմից:

2) Աշկողի աշխատանքը աշխատում է դպխորհրդի, Հ. Լ. Կ. ՅԵ. Մ. բջիջի ղեկավարությամբ և մեծերի կոռագերատիվի վարչության հսկողությամբ ու սժանդակությամբ:

3) Կոռագերատիվի անդամ կարող են լինել տվյալ գպրոցի բոլոր ուսանողները և տվյալ ուսյոնի աշխատավոր ընտանիքների մինչև 18 տարին հասած զավակները, վորոնք սպառկոսպի անդամ չեն: Անդամակցությունը պետք է լինի կամավոր հիմունքներով, ըստ վորում յուրաքանչյուր անդամ իր դիմումի համաձայն կարող է գուրս գալ կոռագերատիվի անդամությունից:

Կոռագերատիվի անդամներն իրավունք ունեն ընտրելու և ընտրվելու կոոպի բոլոր մարմիններում:

4) Աշկողը ընտրում է վարչություն 7—9 անդամով և 2 թեկնածուկով, վերսոււգիչ հանձնաժողով 5 անդամով և 2 թեկնածույով—վեց ամիս ժամանակով:

Վերընարությունների ծամանակ նոր կազմի մեջ անհրաժեշտ և անցկացնել նախորդ կազմի 1/3-ից վոչ ավելի քանակով անդամներ: Աշկողի վարչությունը հաշվետու յի կոռագի անդամների ընդհանուր ժողովի, գպրոցական ինքնավարության և խորհրդի Լ. Կ. ՅԵ. Մ. բջիջի և պիոներական բլուրոյի առաջ:

Վարչությունը և վերսուսպիչ հանձնաժողովը աշխատում են նրանց համար մշակված հատուկ հրահանգով:

ԾԱՆՈԹ.— Մեծ դպրոցներում կոռագանդամների ընդհանուր ժողովին փոխարինում են լիազորների ժողովը:

Խմբակների ժողովներում ընտրվում են յուրաքանչյուր տասը ուսանողից մեկական լիազորներ և ընտրված լիազորներից հրավիրվում են լիազորական ժողով:

5) Յուրաքանչյուր կոռագերատիվին անդամագրվողը պարտավոր է մուծել մուտքի վճար 10 կ. և փակավճար հետեւալ չափով:

Բանվորների և ծառայողների զավակները, վորոնց ծնողները ստանում են աշխատավարձ մինչև 40 ռ. . . . . 20 կ.

Վորոնց ծնողները ստանում են աշխատավարձ մինչև 80 ռ. . 30 կ.
» » « » » 150 ռ. . 50 կ.

Բարձր . . . . . 1n 50 կ.

Տնտեսության մեջ միակ աշխատավոր ունեցող գյուղացիների զավակները (կոլտնտեսականների, խորհանտեսականների) փայտավարների մուծման ինքրում հավասարեցվում են բանվոր-ծառայողների զավակներին: Փակավճարները սահմանելիս պիտի յելնել հետեւալ նորմաներից՝

Գյուղմիտանարկից աղատված գյուղացիների զավակները
մաշնում են . . . . . 20 կ.
Բարգտնուր հիմունքներով միտանարկ վճարողների զավակները 30 կ.
Ահատական կարգով հատկացրվածների զավակները . . . . . 50 կ.
Ունեորների զավակները . . . . . 1 ռ.
4) Փայտավճարների մուծման ժամկետների հետաձգումը վո-
րոշում և ընդհանուր ժողովը:

5) Կոռավերատիվ անդամությունից դուքս գալու դեպքում փայտավճարը վերադարձվում է տնտեսական-գործառնական (ոպերատիվ) տարրվա վերջին:

ԿՈՂԳԵՐԱՏԻՎԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Աշկոռավի բոլոր անգամները պարտավոր են չենթարկվել կա-
նոնադրության պահանջներին ընդհանուր ժողովի և վարչության
վերաշնորհներին, կանոնավոր կերպով կատարել վերսիցաւ մար-
մինների կողմից իրենց վրա դրված պարտականությունները:

ԿՈՂԳԵՐԱՏԻՎԻ ՄԻՋՅԱՆԵՐԸ ՅԵՎ ՀԱՇՎԵՑՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

1 Աշկողի միջոցները կազմվում են հետևյալ կապիտալ-
ներից՝
ա) Հիմնական՝ վոր կազմվում է մուտքի վճարներից, ոգուա-
ների մասհանումներից և նախատեսված ե զուգը ձեռք բերելու
և պահպանը ծածկելու համար:

բ զարդում է և այս պահին կազմվում ե անդամակցական փակագածությունը և նախատեսված ե ընթացիկ գործառնություններ կատարելու համար:

գ) Պահեստի՝ վոր կազմվում է տարենկան ողուանելիք մահանություններից և նախատեսված ե ծածկելու համար այն փասները, վորոնք կարող են չերեան գալ տարեկերջի հաշվետվության ժամանակ:

դ) Հատուկ կապիաալից և Փոնդերից, վորոնք կտզմվում են ուղղութների մասհանումից, կվճարվի ներկայացումների ու դասախոսությունների լեկամուտներից և ծախսվում են աշկոռակի ան-

Կամելիի ընդհանուր ժողովների վորոշմամբ հանրոգութ կուշտությունսավորական նպատակների համար:

2. Կոռպի տարեկան ոգուացը բաշխվում է հետեւյալ ձևով՝
20% -ը հատկացվում է հիմնական կազմավիճակին:

10^{-6} %-ը պահեստի կապիտալին, 30% -ը ուսանողական փոխության գումարին, 10% -ը բարեկարգության գումարին, 10% -ը բարեկարգության գումարին:

3. Կոռպի գործառնական տարին պիտի համապատասխանի դպրոցի ուսումնական տարվան: Կոռպի հաշվառումն ու հաշվետվությունը կատարվում է Ցենտրուսուզի սահմանաձև ձևերով:

ԱՃԿԱՋՊԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՅԵՎ
ԿՈՂՈՒՄԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ

1. Աշխառպն իրավական անձի իրավունք չի վայելում։ Կոռպի պաշտոնական բոլոր փոխ հարաբերությունները զանազան փակագրեների, կազմակերպությունների, ձեռնարկությունների և անձանց հետ, բացառությամբ կոռպի անդամների, կատարվուա ևն կոռպի ղեկավար մարմինների նախաձեռնությամբ դպրոցական ինքնամափառության միջոցով։

2. Կոռպակն իր գործունեցության ընթացքում կապվում է տեղական սպասողական ընկերությունների հետ գալրոցական ինքնավաբության և խորհրդի կողմից, վերոհիշյալ ընկերությունների հետ կնքած գրամոր համաձայնության միջոցով:

Ազգ համաձայնության մեջ պետք է նախատեսված լինի հետեւյալը:

ա) Կոռպին ապրանքներ մատակարարելու կարգը:

» վարկավորելու և հաշվարկման »:

գ) Հետազոտական և հրահանդչական սժանդակու-

Դ) Սպասողական ընկերությունների աշխատվի վնասները
ծածկելու մեջ ունենալիք մասնակցության չափը:

Чтобы оценить значение этого социального

ԱՐՄԵՆԻԱ ԽԵԲՐՈՅՏ-ՅՈՒՆ. (ՏԱՅ
ԽԵԽՈՎԵՐ ՅԵԽՈՎԵՐ ՅԵԽՈՎԵՐ)

2) Աշկոռապի լիկվիդացիան կարող ե տեղի ունենալ անդամների ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ և այն դեպքում, յեթ կոռապի անդամների թիվը տասից պակաս ե: Լիկվիդացիան հանձնաժողովը ընտրվում ե ուսանողության ընդհանուր ժողովում:

Լիկվիդացիան հանձնաժողովն կազմի մեջ անդամությունի իրավունքով մտնում են դպխորհրդի, ԼԿՅԵՄ-ի, կոռապերատիվի և պետներ բյուրոյի ներկայացուցիչները:

3) Լիկվիդացիայի գեպքում աշկոռապի դուքքից վճարվում են պարագերը, վերադարձվում են փայտաձարները, իսկ մնացած դուքքը հանձնվում ե այն դպրոցին, վորին կից կազմակերպութավի եր կոռապերատիվը:

Հ Բ Ա Հ Ա Ն Գ

ԱՇԿՈՐԴԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ՍՃԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կոռապերատիվի անդամների ընդհանուր ժողովը դեկտավայում է աշխկոռպի կանոնադրությամբ:

1) Ընդհանուր ժողովի իրավասությանը յենթակա յեն հետեւալ հարցերը՝

ա) Վարչության և վերաստուգիչ հանձնաժողովի նախահաշիվների, հաշվետվությունների և աշխատանքի ծրագրի քննելն ու հաստատելը;

բ) Մաքուր ոգուտի լաշխեն ու հատուկ կապիտալների ծախսելը.

գ) Վարչության և վերաստուգիչ հանձնաժողովի անդամների և թեկնածուների ընտրությունն ու ժամանակից շուրջ հետ կանչելը:

դ) Վարչության և վերաստուգիչ հանձնաժողովի վրա դըրքած բողոքների քննելը.

ե) Աշկոռապի վոչ անդամ ուսանողներին ապրանքներ բաց թողնելու պարմանների վորոշելը:

զ) Փայտաձարները մուծելու ժամկետների վորոշելը:

է) Կոռապերատիվի գործունեյությունը դադարեցնելու, թուշակն և կոռապերատիվի գործունեյությունից բղխող այլ հարցերի վորոշելը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Այն դպրոցներում փոքրած գոլություն ունի լիազորների ժողով, բոլոր այս հարցերը վորոշում ե վերջինս:

2) Ընդհանուր ժողովը հրավիրում ե կոռապերատիվի վարչությունը կարելք յեղած դեպքում, բայց վոչ ուշ, քան յերկու ամենա մեկ անգամ, նաև լրասավորության ու սպառկոռապերացիայի անդամների, վերաստուգիչ հանձնաժողովի և կոռապերատիվի անդամների ^{1/3}-ի պահանջմամբ և որինական և համարվում, յեթև ժողովին ներկա են կոռապերատիվի անդամների կեսը:

3) Վարչությունը վաղորոք հայտնում ե կոռապերատիվի անդամներին ընդհանուր ժողովի տեղի, ժամանակի ու քննության առնվելիք հարցերի մասին և ընդհանուր ժողովը կարող ե քննության առնել միայն այն հարցերը, վորոնք նշված են տրված հայտարարության մեջ:

Ընդհանուր ժողովը բացում ե վարչության նախագահը կամ նրա փոխարքինող վարչության անդամը, վորից հետո ընտրվում է ժողովի նախագահություն հետևալ կազմով՝ մեկ նախարար, յերկու անդամ և քարտուղար արձանագրություն կազմելու համար:

4) Ընդհանուր ժողովի քննության առնելիք հարցերը ներկայացվում են ընդհանուր ժողովին միմիայն վարչության միջոցով:

5) Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունները պահպում են կոռապերատիվի վարչության գործերում:

Հ Բ Ա Հ Ա Ն Գ

ԱՇԿՈՐԴԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՎԵՐԱՍՏՈՒԳԻՉԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Աշկոռապի վարչությունն ու վերաստուգիչ հանձնաժողովը դեկտավում են կոռապերատիվի կանոնադրությամբ, կոռապերատիվի անդամների ընդհանուր ժողովի վորոշումներով և կանոնադրության մասին տրված հրահանգներով:

Վարչության իրավունքները ու պարտականությունները

1) Վարչության պարտականություններն են՝

ա) Կոռապերատիվի նոր անդամների ընդունելությունը.

բ) Առևտրական և արտադրական ձեռնարկումների կազմակերպելն ու դեկտավությունը.

շ) Կոռապերատիվի գույքի և ապրանքների պահպանելը, գնելն ու վաճառելը:

դ) Դրամական գումարների ընդունելու և նըրանց պահպանելը:

ե) Կոռպերատիվի անդամների և ընդհանրապես ուսանողների մեջ կոռպերատիվլուսավորական աշխատանքներ տանելը, գասախոսություններ, զեկուցումներ, կոռպերատիվ խմբակներ կտղմակերպելու միջոցով:

զ) Կոռպերատիվի անդամներին մոտակա բանվորական կամ դյուզական կոռպերատիվի աշխատանքներին պարտադիր կերպով ձասնակից դարձնելու նպատակով, հիշալ կոռպերատիվներից մեջին հետ տեսական ու մոտիվից կապ պահպանելը:

է) Մասնակցել ընդհանուր դպրոցական աշխատանքներին, շաղկապել իր աշխատանքները վերջինիս հետ և ուժերի ներածին չափով նյութական ոգնություն ցույց տալ գրադարաններ, ընթերցարաններ, ակումբներ, գաղափներ կազմակերպելու, ընդուռակելու և այլն միջոցներով:

Ը) Գործավարության և հաշվետվության տանելը, ներքին կարգապահության կանոններ մշակելը, մուտք և յելքի նախահաշվվերի, վեցամսյա և տարեկան հաշվետվությունների կազմելն ու կոռպերատիվի անդամների ընդհանուր ժողովին ի հաստատություն ներկայացնելը:

Թ) Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստելն ու հրավիրելը և վերջինիս վորոշումները կանքում իրագործելը:

Ժ) Աշկոռպերատիվի կողմից ներկայացուցչությունը և աշխատանքի ընթացքում ծագող այլ պարտականությունների կատարելը:

Ի) Ուսանողների սննդի կազմակերպելը (սառը և տաք նախաճաշեր, թել և այլն):

Զ) Վարչության նիստերը հրավիրվում են լերկու շաբաթը մեկ անգամ և համարվում են կայացած, յեթե ներկա են վարչության բոլոր անդամներից վոչ պակաս, քան կեսը:

Է) Վարչության կազմակերպչական առաջին նիստում ընտրվում ե վարչության նախագահ, փոխնախագահ, կոռպերատիվ լուսավորական աշխատանքների ղեկավար, տևակրական մասի վարչի, քարտուղար, հաշվետար, գանձապահ, արտադրական մասի վարչի և սրանցից ամեն մեկը պատասխանատու ե իրեն հանձնընտանքի համար:

Գ) Յեթե վարչության անդամներից վորեե մեկը, առանց հարցելի պատճառների, յերեք անգամ անընդհատ չի հաճախում վարչության նիստերին, նա համարվում ե վարչության անդամների ստորագրությունների և թե կոռպերատիվի վորեե մարմնում աշխատող կոռպի առանձին անդամների աշխատանքների մասին, ստուգում ե կատարած աշխատանքները և վորոշ հունի մեջ ե դնում այն:

Համար ընտրված այն թեկնածուն, վորը մյուս թեկնածուների հետ համեմատած ավելի շատ ձայն և սատացել, և տանում ե այն տշխատանքները վոր կատարում եր վարչության կազմից դուրս լեկած անդամը:

Տ) Վարչության նիստերում հարցերը վորոշվում են ձայների մեջամասնությամբ:

Ե) Վարչության բոլոր վորոշամերը արձանագրվում են քարտուղարի կողմից տարվող «Վարչության նիստերի արձանագրությունների» հատուկ գրքում:

Վարչության այս կամ այն հարցի մասին վորոշումները կարող են վերանայվել վարչության կողմից, յեթե այդ մասին հարց բարձրացնեն վարչության անդամներից վորեե մեկը կամ դուրսական և կոռպերատիվի կազմակերպությունները:

Դ) Վարչության վորեե անդամի կողմից իր աշխատանքները վարչության մի որից անդամի հանձնելու առթիվ, պետք ե կազմվի հատուկ արձանագրություն գործերը հանձնելու և ընդունելու մասին:

Ե) Վարչությունը, վորի անդամները չեն կարող մանել վերաստուգիչ հանձնաժողովի կազմի մեջ, պարտավոր ե վերաստուգիչ հանձնաժողովի առաջին խոկ պահանջին ներկայացնել կոռպերատիվի հաշվետվությունն ու գործավարությունը վերանայելու համար:

Զ) Վարչությունը լերը անհրաժեշտ է գտնում իր նիստերը հրավիրում ե վերաստուգիչ հանձնաժողովի հետ միասին: Վարչությունն իր նիստերում լսում ե հաշվետու զեկուցումներ, թե վարչության անդամներին տրված հանձնարարությունների և թե կոռպերատիվի վորեե մարմնում աշխատող կոռպի առանձին անդամների աշխատանքների մասին, ստուգում ե կատարած աշխատանքները և վորոշ հունի մեջ ե դնում այն:

Տ) Վարչության նիստերի արձանագրությունները, հաշվետվությունները և նախահաշվմերը ստորագրում են վարչության բոլոր անդամները:

ՎԵՐԱՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԻՐԱՎՈՒԽՆԵՐՆ
ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1) Վերաստուգիչ հանձնաժողովի պարտականություններն են՝
ա) Գանձարկի, գուլքի, փաստաթղթերի և հաշվետվությունները պարբերաբար ստուգելը.

բ) Վարչության վեցամսյա և տաշեկան հաշվետվությունների ժաման լեզրակացություններ տալը.

գ) Վարչության գործողությանների գեմ տրված բողոքների առթիվ յեղակացություններ տալը.

դ) Ընդհանուր ժողովին իր գործունեյության մասին հաշվետվություն ներկայացնելը:

2. Վարչության աշխատանքների ստուգումը կատարվում և վերաստուգիչ հանձնաժողովի վորոշած ժամկետներին, բայց վեշտա, քան յերեք ամիսը մեկ անդամ:

3. Վերաստուգիչ հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են վարչության և կոռպերատիվի այլ որգանների մեջ ընտրված կոռպերատիվի անդամներից:

4. Վերաստուգիչ հանձնաժողովի առաջին կազմակերպչական նիստում ընտրվում է վերաստուգիչ հանձնաժողովի նախագահ, քարտուղար և բաժանվում է աշխատանքը մյուս անդամների միջև:

ՀՐԱԶԱՆԳ

ԱՇԿՈՋԻ, ԴՊՐՈՅՑԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՅԵՎ ԽՆՔՆԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ,
ԼԿՅԵՄ ՈՒ ՓԻՌՆԵՐԱԿԱՆ ԿՈԼԵԿՏԻՎՆԵՐԻ ՓՈԽԱ-
ՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1.

Աշկոջների աշխատանքները պետք է շաղկապված լինեն գպրոցական ինքնավարության վող աշխատանքների հետ, վորներականացնելու համար աշխատանքները իրենց ներկայացնեցիները պիտի ունենան գպրոցական ինքնավարության բարձր մարմիններում, կուլտկոմիսիալում և խմբկոլում:

Ամեն տրիմեստրի վերջին ուսկոմի ժողովում պետք է զեկուցում դնել կատարված աշխատանքների և հաջորդ տրիմետրում կատարելիք աշխատանքների մասին:

Աշկոջը ուսկոմի հետ միասին պետք է ակտիվ կերպով ժամանակցի գպրոցի կողմից տարված հասարակական-քաղաքական կամպանիաներին, ծննդների և բնակչության առաջ կազմակերպող յելութներին, գպրոցական ցուցահանդեսների կազմակերպան, թերթերի և տեղեկագրի հրատարակման աշխատանքներին և այլն:

2

Դպրոցական խորհուրդը պետք է ամենաակարիվ մասնակությունն ունենա աշկոջների կազմակերպման և նետազա աշխատանքների մեջ:

Աշկոջի առորդա աշխատանքները ղեկավարելու համար գպրոցական խորհուրդը պիտի ընտրի մեկ մասնակարգի, վորներին աստիճանի գպրոցներում ղեկավարում է աշկոջի աշխատանքները և սւանողությանն սովորեցնում է խնդնուրուցն և ակամիվ կերպով հասարակական աշխատանքներին մասնակցել: Դամբա գպրոցներում կոռպերատիվը ղեկավարում են վարչությունը և վերաստուգիչ հանձնաժողովը, իսկ մասնակարգը լինելու լիորհուրդատուի ղերում:

Աշկոջների աշխատանքներին մասնակցելու համար գպրոցական խորհուրդը և աշակցող խորհուրդը պետք ե տան իրենց ներկայացնեցիները, վորոնք աշխատելու յեն կցված ներկայացնեցի ղեկավարությամբ:

3.

Դպրոցում կոմիտիտական և պիոներական կոլեկտիվները ակտիվ կերպով պիտի մասնակցեն աշկոջների կազմակերպման աշխատանքներին, իրենց նախաձեռնությունը հայտնաբերելու միջոցով լավագույն ակտիվիտետներին պետք ե անցկացնեն աշկոջի ղեկավար որպանների մեջ: Կոլեկտիվները պիտի հետեւ, վորոնքի աշխատանքները շաղկապվեն գպրոցի վորոնշասարական-քաղաքական աշխատանքների հետ, միջոցներ պիտի ձեռք առնեն բոլոր ուսանողներին, մասնավանդ բանվորների, բարերակների ու չքավորների զավակներին կոռպերատիվում ընդդրկելու համար:

Կոմիտիտական և պիոներական կոլեկտիվները պետք է լինեն աշկոջներում աշխատող իրենց կոլեկտիվի անդամների և աշկոջի ղեկավար մարմինների ղեկուցումները աշկոջի աշխատանքների մասին և այդ միջոցով վերացնեն գերջինիս աշխատանքների բացերը:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0229734

49.218